

hotel preplavati, da bi poiskal pomoči. — Še bolj neugodno je pa za Kitchenerja drugo poročilo, v katerem se pripoveduje o lepi zmagi generala Bothe pri Utrechtu. Tega boja se je udeležilo, kakor pravi Kitchener v nadaljnjem dopolnilnem poročilu, do 1000 Burov. Angleški major Gougy je s svojimi ljudmi opazil najprej le 300 Burov na konjih. Ti so naglo poskakali s konj in hiteli na bližnjo višavo, od koder so obvladali vso okolico. Oči vseh angleških vojakov so bile kajpada obrnjene samo na ta burski oddelek in so se torej izredno začudili, ko so zaznali, da so jele dežiti burske kroglice tudi od desne strani, kjer ni bilo opaziti nikogar. Od dveh strani istodobno prijeli so bili Angleži nakrat brez moči in poraženi. Padla sta 2 častnika in 14 mož, ranjenih 5 častnikov in 25 mož, 5 častnikov in 150 mož je pa ujetih. Major Gougy in še en drug častnik sta komaj ušla in prepustila vojake svoji usodi. To je pogum! Število burskih topov se je ta dan pomnožilo za tri. Istodobno jim je pa še burski voditelj Smuts pokazal, kak učinek je imel skrajni terrin 15. septembra. Pod njegovim poveljstvom so Buri ubili 3 častnike in 200 mož, en častnik in 30 mož je pa ranjenih. Kaj se je pa zgodilo z ostalimi angleškimi vojaki, znani angleški »junak« French niti ne pove. — Poročila o takih porazih so za Angleže tem neugodnejša, ker dohajajo v času, ko hočejo angleški oficijozni prepričati ves svet, da burske armade sploh več ni in da je vojska končana. Taki dogodki pač najbolje osvetljujejo resničnost Kitchenerjevih izjav. In sedaj še preti vstaja v Kaplandu ter Bothovo prodiranje v Natal. Kolik strah imajo Angleži samo pred tem burskim generalom, je dokaz guvernerjevo povelje, da morajo znova pod orožje natalski karabinerji, topničarji, strelci in mejni vojaki. In vse to samo radi 1500 Burov, ki jih vodi Botha proti jugu! Lep zaključek dveletne vojske!

Dopisi.

Sv. Pavel pri Preboldu. (Narodna veselica). Naše katoliško izobraževalno društvo nam je priredilo dne 22. t. m. veselico, ki se je obnesla kot prava narodna veselica. Ne samo razumništvo, ampak ljudstvo, narod je bil navzoč in sicer v velikem številu. Cenilo se je okoli 600 udeležencev. V prvih vrstah smo videli spoštovano Zamierjevo rodbino in cenjene goste iz različnih krajev. Na novem odru, pri katerem je pokazal Stupar Alojz svojo veliko spretnost, so nam igrali sami domači fantje šaloigro »Kozlovska sodba v Višnjigori«. Same čestitljive osebe sedele so v mestnem zboru, še le ko je prišel berač med nje, se je slika nekoliko spremenila. Vrli mladeniči, ki so tako lepo predstavljali igro, se imenujejo: Miha Burkelc, dva Ribičeva mladeniča, Št. Jelen, Kisovar, Blumer Fridolin, Stenovec, Lemes in Uplaznik. Kot druga točka sporeda je bil poučen govor g. prefekta Korošca iz Maribora. Govoril je o lepi nalogi katoliških izobraževalnih društev ter dajal navode, kako se naj v pravem duhu in za življenje koristno udje v takih društvih izobrazujejo. Po govoru je bila zopet igra in sicer dramatična slika »Pred nebeskimi vrati«. Igralo se je krasno. In dobro igranje je bilo še spremljano po slikoviti opravi igralk in igralcev. Diven je bil tudi pogled v »nebesa«. Čarobna luč, množica raznovrstno opravljenih nebeskih prebivalcev, milo, polutihu petje, to vse je tako prijetno, dobrodejno uplivalo na srca gledalcev. Ne moremo si kaj, da bi ne imenovali marljivih sodelovalcev, ki so tako dobro predstavljali igro. Bili so Lubej, Stenovec, Blumer Katica, Trupej Nežika, dve Ocvirkovi mladenki, Jelen Marija in Stenovec Helena. Zadovoljno je zapuščalo mnogobrojno ljudstvo prostor veselice. Dobilo je utis, da zasleduje katoliško izobraževalno društvo pravo smer v svojem delovanju: Narodu dajati pouk, a tudi po-

šteno zabavo. Gotovo bo ta veselica pripeljala zopet mnogo novih udov neutrudno delujočemu društvu. Da pa je veselica tako dobro vspela, imamo se zahvaliti posebno tudi g. Ivanu Traunu, ki se je mnogo žrtvoval za našo stvar. Pa tudi Kunstovim in drugim, katerih ne moremo vseh imenovati, gre velika hvala. Želimo, da bi po krasni Savinjski dolini nastalo kmalu mnogo tako delavnih, za naše dobro ljudstvo namenjenih katoliških izobraževalnih društev, kakor je v Št. Pavlu. Vsa čast mul

Iz kozjanskega okraja. (Vremenske nezgode.) Dragi »Slov. Gospodar«, dovoli mi danes, da poročam cenjenim bralcem nekoliko o vremenu. Mesec avgust je bil suhoten, da se je bilo bati največje suše. Prišel je pa dan 2. septembra in nebo se je preobleklo v tanke, sive oblake, iz katerih je začel curiti pohleven dež. Deževalo je potem skoraj vedno. Celih 12 dni se nam ni prikazalo iz nebeskega oboka ljubo solnce. Prišel je 14. dan septembra. Vendar je enkrat ljubo solnce pokukalo na nas izza sivih, hribovito nagromadenih oblakov; a že popoldan istega dne se je zopet skrilo za črno-sive oblake, iz katerih je začelo bliskati in grmeti, da je bilo groza in se je bilo bati najhujšega, to je ledenega biča. Potem je deževalo zopet cela dva dni, kakor bi iz skafa vlival. To neprijetno, deževno in nalivno vreme je bilo nesrečepolno za prebivalce po dolinah, posebno okrog Sotle in Bistrice. Sotla in Bistrica sta prestopili svoje meje in se razlili po njivah in senožetih tako, da je bilo videti, kakor veliko jezero. Prebivalci ob teh vodah so bili v silno žalostnem stanju teh 15tih deževnih dni, ker so morali brez izjeme zapustiti svoje sobe in se preseliti na višja in pred vodo bolj varna mesta, kakor so podi, dile, ali pa celo na hribovite kraje. Seveda so morali s seboj spraviti tudi ubogo živino, svinje in drugo, kar bi jim lahko voda odnesla. Hiše ubogih prebivalcev ob Sotli so stale v vodi, kakor barke na morju, po več dni. To je res strašen prizor, ako ga kdo že od daleč vidi; ako pa ga okusi, je trikrat strašnejši. Pa to še ni vse, ampak mnogo še je hujšega, kar je tem ubogim prebivalcem voda pouzročila. Odnesla jim je mnogo buč in krompirja iz njiv, ajdo in koruzo je povaljala, da je groza. S travnikov je odnesla pokošeno travo, a kar je je ostalo nepokošeno, je poblatena, s peskom posuta in tako popolnoma uničena, da ni za rabo. Živina bode morala pri teh siromakih zopet stradati. Mnogo plotov, desek in drugih premičnih stvari je deroča Sotla in Bistrica s seboj odnesla; pa tudi živalim ni prizanesla. Res ubogi in stiskani so bili v teh deževnih dnevih revčki ob štajersko-hrvaški meji. In sedaj v žalostnem stanju gledajo svoja razdrta, s peskom posuta in uničena polja in poblatena senožeta. Ti ubožci so silno potrebni pomoči od vlade in dežele, ali kaj, ker se malo zmenijo za te sirote. Naj se jim davek od uničenih polj odpiše, in ako je mogoče, s podporami na pomoč prihiti v tej veliki stiski in nadlogi. Naj se vendar enkrat reši vprašanje regulacije Sotle, ker s tem bi bilo veliko in trajno pomagano našim prebivalcem ob štajersko-hrvaški meji. — Pa tudi nam v bolj hribovitih krajih je dolgo deževno in kujavo vreme veliko neprijetnosti povzročilo. Mnogo pokošene trave nam je sprhnelo, in s tem je uničena skoraj polovica najboljše živinske klaje. Marsikateremu bo letos huda prela, ker ne bode imel kaj živini skoz celo dolgo zimo pokladati; a za slepo ceno je pa zopet ne bo mogel prodati. Ubogi kmetovalci! — Tudi za slivarje je to vreme veliko škode napravilo, ker ne morejo obeljenih sliv na solncu posušiti. Zguba jim preti. Z eno besedo: vse je jako mnogo trpelo vsled dolgega deževanja. —k.

Od Sv. Jurja v Sloven. gor. Saj grozen čin, ki se je dne 2. septembra t. l. pri Deutschman-u (domače Kalohu) v Spod. Gasteraju izvršil, vendar le ni tako na tihem

iz spomina izginil, da nobeno peresce nič o njem ne piše! Poročali so sicer o tem nekaj nemški časniki, tudi že »Gospodar«, ali taisti dopis se ne strinja s tem, kar si dovoljujem jaz o tem razkriti. Kar pišem, vem iz prezanesljivega vira in videl tudi s svojimi očmi.

Pred vsem se mora ta čin pripisovati nesrečnemu zakonu. Ne vem ravno, ali je bilo dekletu k zakonu, še komaj pred letom storjenim, prisiljeno ali ne, ali to vem, da sta se ta dva zakonca vedno med seboj kavsala in da se je v tako razburjenih slučajih oče Letnik vedno za svojo hčer potegoval.

Sosedji in drugi ljudje, ki so prišli večkrat v dotiko s taisto hišo, vedo pričati, da se je Letnik večkrat proti svojemu zetu Deutschmanu zagrozil, da, ako ga še enkrat kakšne prešestnosti obdolži ali mu zapravljivost njegovih posestev oponaša, da ga k priči umori. — Na ta način je postal razpor pri tisti hiši tudi k noči dne 2. septembra. Kakor otroci pravijo, stopila sta si ta dan v razburjeni jezi nasproti — Letnik z železnimi, Deutschman pa z lesenimi vilami. Da je zmagalo železno orožje, to smo videli na razmesarjeni glavi umorjenega Deutschmana. Rog od železnih, ki se je bil zasadi med očesoma na čelo, je prevrtal lobanjo skozi in skozi. Ta napad se je godil pri hlevu blizu hiše. Kakor sklepamo, se je premagani gospodar hiše, še ne mrtev, zavlekel kakih 150 korakov od hiše. Od tam so slišali sosedge jok in premilo javkanje, da bi se pa vendar kdo na to prežalostno torišče ne privabil, je morilec sprevidel potrebo, dati ranjencu še zadnji smrtni udarec.

Letnik obstoji vse hudobno ravnanje s svojim zetom, le samo tega ne, da bi bil on pri umoru tudi rabil sekuro. Ker so se pa sledovi od sekire na glavi našli, je morala priti žena (hči) na sum.

Ko je napočila zarja, odide morilec Letnik od doma, opozori mimogrede domačega viničarja, da naj gre hitro tje in opravi živino, ker sta gospodar in gospodinja bolna. Ko pride viničar Janez Bračko k hiši, od otožne in precej zadete gospodinje komaj izve, kaj da je in iskati je moral mrtvaško torišče sam.

Viničar oglasi storjeno zločinstvo kmalu pri županu gosp. Koserju in lenarški sodniji. Naglo se je zanesla žalostna vest tudi na vse druge kraje, na kar so ljudje le vrel in tamogonji prostor, kjer je umorjeni v svoji krvi ležal. Predno je dan minul, je prišla že sodnijska komisija in zraven nje tudi morilec Letnik, kateri se je radi nemirne vesti sam javil sodniji. Ko je komisija s potrebnim poizvedovanjem bila gotova, priče zaslišala itd., vzamejo orožniki še mlado ženo v svoje varstvo, da je prišla z očetom vred pod ključ.

Truplo umorjenega se je med 9. in 10. uro v noči prineslo semkaj v mrtvašnico, kjer je bilo drugi dan secirano. Po preiskavi dveh vračnikov se je konstatiralo 25 udarcev na glavi. Sedaj je vsa reč v preiskavi. Ob sodbe smo vsi radovedni. Kakošna bode, to objavimo drugokrat.

Od Sv. Barbare v Halozah. (Dobrodelna tombola), katero je priredilo naše bralno društvo dne 1. septembra v svrhu, da se za čisti dobiček nakupi ubogim učencem tukajšne šole za nastopno zimo gorka obleka, obnesla se je zelo povoljno. Blagodejni solnčni žarki, kojih oživlajočega upliva smo doslej dolgo vrsto dni pogrešali, privabili so nam številno dragih gostov iz Ptuj, Zavrča, Majšperga, Leskovca, od Sv. Marjete, Marka in celo daljni Tomaževčani so imeli tu svoje zastopnike. Privrelo pa je tudi domačega občinstva toliko, da je nastala na prostem pred uto kar gnječja. Za domačine so imeli največjo privlačno silo gotovo vrednostni in zelo zanimivo sestavljeni dobitki, med katerimi se je na najvišjem mestu posebno odlikoval lepo rejen pujssek. Ker so potemtakem bili glavni pogoji za dovoljen izid tombole glede na dobitke in mnogobrojnost udeležene občinstva izpolnjeni, zato se tudi ni čuditi, da se je vseh 400 dovo-

